

c.d. ze str. 16

Dworek Gutowskich w Gutowie.

Synami Jana i Józefy byli Mateusz (ur. ok. 1801 Gutowo-Orle – zm. 3 IX 1887 Gutówko) i Franciszek (ur. ok. 1816 – zm. 2 XI 1898 Gutówko). Mateusz był dziedzicem części Gutowa-Orlego. 17 lutego 1833 roku poślubił w Słupi czternastoletnią Balbinę Magdalenę Chorzewską, córkę Wojciecha i Marianny z Lutomirskich. Dziewczęta zwykle się wówczas młodo wydawać za mąż (ale nie aż tak). Tu mamy jednak przykład dość rzadki. Pewnie odgrywały rolę jakieś sprawy majątkowe. Należy zaznaczyć, że było to jedno z wielu małżeństw zawartych na przestrzeni dziejów między członkami rodzin Gutowskich i Chorzewskich. Z małżeństwa tego pochodziła Pelagia, która została żoną Stanisława Sulińskiego, a następnie Jana Chorzewskiego (z innej gałęzi). Była jeszcze gromadka innych dzieci.

Franciszek, syn Jana, był również dziedzicem części Gutowa-Orlego. 12 listopada 1842 roku poślubił w Słupi dwudziestoletnią Annę Malanowską, córkę Marcina i Marianny z Kęsickich, również dziedziców części Gutowa-Orlego. Małżeństwo to trwało 56 lat. Grób Franciszka (zm. 1898), który pozostawił owdowiałą żonę możemy zobaczyć na cmentarzu w Słupi. Poświęcony mu granitowy nagrobek jest najstarszym pomnikiem nagrobnym Gutowskich. Synami Franciszka i Anny byli Jan (ur. 16 IX 1848 Gutowo-Orle – zm. 9 XI 1919 tamże) i Maksym (ur. 20 IV 1854 Gutowo-Orle – 30 I 1922 Gutówko). Przejęli oni po ojcu jego część Gutowa.

Jan miał za żonę Mariannę z Myślińskich pochodzącą z Krajewic w parafii Jeżewo. Gospodarzyli na swojej części w Gutowie-Orlim odziedziczonej po rodzicach. Doczekali się dziesięciorga dzieci, z których dwoje zmarło w dzieciństwie. Marianna przeżyła Jana o 11 lat – zmarła 26 października 1930 roku.

Maksym miał dwie żony. Pierwszą była Marianna z Czermińskich. Jako wdowiec poślubił 10 listopada 1886 roku w Słupi Juliannę z Chorzewskich, córkę Tomasza i Marianny z Maliszewskich. Gospodarzyli na drugiej części w Gutowie-Orlim odziedziczonej po rodzicach. Urodziło im się kilkanaścioro dzieci. Julianna zmarła dość wcześnie 12 lipca 1914 roku, kiedy najmłodsza córka liczyła dopiero 4 lata. Owdowiały mąż zmarł po 8 latach.

Burzliwe dzieje pierwszej połowy XX wieku mocno odcisnęły się na losach tej rodziny. Możemy to prześledzić analizując zawilgości życiowe trzech spośród siedmiu synów Jana i Marianny.

Aleksander (ur. 25 III 1883) nie chciał być wcielony do długoletniej armii carskiej. Jednym ze sposobów uniknięcia takiego losu był wyjazd za ocean. Zapewne nielegalnie przekroczył granicę z Niemcami. Warto zaznaczyć, że wiele osób mieszkających w pobliżu ówczesnej granicy trudniło się przeprowadzaniem w znany sobie sposób ludzi chcących przekroczyć granicę bez stosownych papierów. Aleksander udał się do Bremy. Stamtąd statkiem George Washington popłynął do USA. Na lądzie amerykańskim znalazł się 2 października 1909 roku. Żoną jego była Helena z Chorzewskich, córka Jana i Pelagii z Gutowskich (córki Mateusza). Do końca życia mieszkali w USA.

Józef (ur. 18 IV 1891) nie uchronił się przed wcieleniem do armii rosyjskiej. Co więcej brał udział w I wojnie światowej. Następnie jako żołnierz polski walczył z nawałą bolszewicką. Po wojnie wrócił pieszo z obozu z Syberii, był wycieńczony i schorowany. Gospodarował na połowie części Gutowa-Orlego odziedziczonej po ojcu. Żoną jego była Konstancja z Siemiątkowskich, córka Jana i Jadwigi z Giżyńskich (Gierzyńskich), z którą miał dwoje dzieci. Józef zmarł młodo 19 listopada 1932 roku w Gutowie-Orlim. Był człowiekiem niepospolicym. Miał zdolności plastyczne. Pozostawił po sobie zapiski pamiątnikarskie dotyczące wojennych przeżyć. Niestety, do dzisiaj się nie zachowały.

Edward (ur. 22 X 1901) wzięwszy swoją część posagu zamieszkał w Warszawie. Po napaści Rosji na Polskę zgłosił się jako ochotnik do wojska. W wojnie polsko-bolszewickiej został kilkakrotnie odznaczony. Później ukończył Szkołę Podchorążych w Bydgoszczy. Już jako porucznik poślubił Natalię Krzyżanowską, a w roku 1936 urodził się jego jedyny syn Andrzej. Edward brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku. Dostał się do niewoli

Szczupłość źródeł z XVIII wieku uniemożliwia sporządzenie genealogicznych powiązań kolejnych pokoleń. Nie zachowały się również akta metrykalne parafii Słupia z tego czasu. Żyłó wówczas kilka interesujących osób. Jan, syn Jakuba, był w 1728 roku magistrem wojsk królewskich. Bartłomiej, syn Marcina i Marianny z Kęsickich, był w 1774 roku burgrabią grodzkim plockim oraz szefem orkiestry benedyktynek sierpeckich. W latach osiemdziesiątych zawierał transakcje z księdzem Józefem Rościszewskim, proboszczem sierpeckim, oraz z rodziną Kampenhausenów, właścicielami Stopina.

Na przełomie XVIII/XIX wieku żył Jan Gutowski (ur. ok. 1769 – zm. 3 IV 1833 w Gutowie-Orlem), syn Jacentego i Magdaleny. Był żonaty z Józefą z Pomaskich, pochodzącą z Pomask-Sikutów w parafii Szwelice. Ich potomkowie do dzisiaj mieszkają w Gutowie-Górkach i w sąsiednim Chorzewie, zresztą włączonym niedawno do Gutowa-Górek. Tej szeroko rozrodzonej gałęzi rodziny poświęcimy najwięcej miejsca w tym tekście. (Na załączonej uproszczonej tablicy genealogicznej pokazujemy tylko niektóre osoby, przede wszystkim wspomniane w artykule.)

Edward Gutowski, syn Jana.

sowieckiej, z której uciekł z transportu jadącego do Katynia. Przez Rumunię trafił do Francji, gdzie w 1940 roku walczył w II Dywizji Strzelców Pieszych Armii Polskiej. Po kapitulacji Francji został internowany w Szwajcarii. W 1945 roku uciekł do wyzwolonej Francji, a następnie służył w WP w Wielkiej Brytanii. Został awansowany do stopnia majora oraz wielokrotnie odznaczony przez władze polskie, francuskie i brytyjskie. Po demobilizacji z oczywistych powodów nie wrócił do kraju i zamieszkał w Londynie. Tam zmarł śmiercią tragiczną 15 stycznia 1958 roku.

Feliks (ur. 6 VIII 1894) odziedziczył po ojcu drugą połowę części Gutowa-Orlego. Był żonaty z Bronisławą z Ligowskich. Zmarł 9 maja 1958 roku. Gospodarstwo po nim przejął syn Zygmunt, a dziś prowadzi je jego syn Jarosław. Pamiątką po dawnej historii rodziny jest drewniany dom zbudowany w XIX wieku. Jest przykładem niewielkiego dworku, jakich

dokończenie str. 18